

Servicenämnden

Samlad måltidsorganisation; fortsatt utredningsuppdrag

Dnr SN 2016/0231

Sammanfattning

Serviceförvaltningen har genomfört en förstudie avseende en samlad kostorganisation. Kommunstyrelsen har beställt att serviceförvaltningen ska genomföra en utredning grundad på förstudien. Förvaltningen föreslår nu att utredningen i ett första skede utförs som en pilotstudie med tydliga avgränsningar. Fråga även om finansiering av utredningen samt utredningens syfte.

Beslutsunderlag

Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse den 15 december 2016
Kommunstyrelsens beslut 2017-03-01, § 99
Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse den 22 maj 2017 (denna skrivelse).

Barnets bästa

Ärendet berör i hög grad barn och unga. Kommunen ska leva upp till kraven som ställs från Livmedelsverket men även de riktlinjer som finns antagna i kommunens kostpolicy. Bra måltider från unga år kan i förlängningen påverka folkhälsan på ett positivt sätt. Skolmåltiden är en del av utbildningen, men är också en förutsättning för trivsel och lärande. Oavsett hur mycket resurser skolan lägger på pedagoger och läromedel är det svårt för en hungrig elev att ta till sig kunskap. Bra måltider möjliggör bättre skolresultat för eleverna.

Ärendet

Bakgrund och process

Servicenämnden beslutade den 11 januari 2017 att uppdra åt serviceförvaltningen att med vissa begränsningar genomföra en förstudie avseende samlad måltidsorganisation samt att föreslå kommunstyrelsen att beställa en utredning avseende detta.

Kommunstyrelsen beslutade därefter den 1 mars 2017 att beställa en utredning avseende samlad måltidsorganisation i enlighet med vad som framgår av serviceförvaltningens tjänsteskrivelse den 15 december 2016. Av serviceförvaltningens skrivelse framgår att för det fall att den föreslagna utredningen beställs, bör en bedömning göras huruvida medel behöver tillskjutas för att uppdraget ska kunna genomföras.

Förstudien

Under våren 2017 har servicenämnden arbetat med förstudien. Förstudien är nu genomförd och presentationer har skett för den politiska referensgruppen som består av rotelansvarigt kommunalråd, presidierna i utbildnings-, service- och de båda barn- och skolnämnderna, samt för servicenämnden vid ett ordinarie sammanträde. Information har även lämnats till den fackliga samverkansgruppen.

Den huvudsakliga målsättningen med förstudien har varit att identifiera och tydliggöra vad en kommande utredning ska innehålla. Förstudien har så att säga tagit fram en kravspecifikation inför kommande utredning. Det finns tre möjliga scenarier: en helt samlad måltidsorganisation, en delvis samlad måltidsorganisation och status quo. Förstudien tar inte ställning för något scenario, men presenterar möjliga angreppssätt för att arbeta vidare med frågan.

Den kartläggning som gjorts visar att för att uppnå en helt samlad måltidsorganisation behöver fem huvudsteg genomföras (A-E, utan inbördes rangordning). Vart och ett av dessa steg omfattar samtliga kök inom ett visst segment (exempelvis "mottagningskök gymnasieskolor" eller "tillagningskök förskolor"). För vart och ett av stegen behöver en identifikation och analys av konsekvenserna ske av en rad olika aspekter, såsom exempelvis personal, organisation, lokaler, inventarier, livsmedel, ekonomiska flöden, besluts- och systemstöd och transporter.

Den fortsatta processen

Efter att förstudien nu genomförts bedömer förvaltningen att det är relevant för kommunen att gå vidare och påbörja en utredning. Förvaltningen ser störst möjligheter om kommunen som ett slags pilotstudie väljer att gå vidare med ett av stegen. Förutsättningarna att hitta strategiska förbättringar bedöms bäst för steg B, som avser kommunens mottagningskök på grundskolor (20 stycken).

Mot bakgrund av vad som ovan anförts föreslås att serviceförvaltningen får i uppdrag att genomföra utredning avseende vad det skulle innebära om kommunens mottagningskök för grundskolor tillhörde serviceförvaltningen/måltidsservice och hur en process kring en förändring av det slaget skulle kunna se ut.

Eftersom det handlar om att utreda en lång rad av aspekter för ett stort antal kök, saknas resurser att genomföra utredningen inom befintlig

2017-05-22

organisation. För att förutsättningarna ska vara både goda och realistiska och kunna ligga till grund för användbara resultat, behöver externa resurser anlitas. Dessutom ser serviceförvaltningen ett tydligt behov av stöd från kommunkontoret, och utgår ifrån att nödvändigt stöd kan fås i relevanta delar. Förvaltningen ser även ett behov av nära samarbete med barn- och skolförvaltningarna om den föreslagna pilotstudien genomförs, men har förståelse för att barn- och skolförvaltningarnas förutsättningar att aktivt delta kommer att vara begränsade under den mest akuta fasen av den kommande sammanslagningen av skolnämnderna.

Vad gäller finansiering och tidplan är förvaltningens uppskattning i nuläget att det finns ett behov av 800 000 kr för att genomföra en pilotstudie. Det är inte troligt att utredningen fullt ut skulle kunna genomföras under 2017, utan istället föreslås en uppdelning om 400 000 kr för 2017 och 400 000 kr för 2018. Finansiering kan ske antingen genom att medel tillskjuts av kommunstyrelsens reserverade medel, eller genom att servicenämndens resultatkrav sänks. Förvaltningen tar inte ställning till vilket finansieringsalternativ som är mest lämpligt eller möjligt att genomföra.

Genom att dela upp pilotstudien i två delar skapas en väg att avbryta utredningen om den av någon anledning i ett senare skede inte skulle bedömas ge det resultat man förväntat sig. Förvaltningen föreslår vidare att en delavstämning görs under januari/februari 2018 med redovisning till den politiska referensgruppen och servicenämnden och att utgångspunkten är att utredningen därefter ska kunna slutföras under våren 2018.

Syftet

Syftet med utredningen har tidigare angetts vara att genomlysna konsekvenserna av ett ändrat huvudmannaskap för kommunens måltidsverksamhet, samt utifrån utredningsresultatet ge förslag på förändringar av kommunen måltidsverksamhet.

Förvaltningen vill nu ge en fylligare bakgrund och förtydliga syftet enligt följande.

- Omvärlden förändras och därmed kompetenskraven på de som arbetar med de offentliga måltiderna. Det gäller till exempel hygienkrav, specialkost (allergier, etiska skäl med mera), förändrade rätter (mer vegetarisk kost, mindre animalieprotein), kommunikation/dialog, miljö och hållbarhetsperspektiv.
- Måltidsservice kärnverksamhet är mat och måltider. Verksamheter som har ett annat huvudfokus, såsom skolor och förskolor kan bättre fokusera på sin kärnverksamhet genom att måltidsservice tar över ansvaret för driften av köken och personalfrågor, inklusive vikariehantering.

2017-05-22

- Samordningsvinster: redan idag finns en hög grad av samordning och hantering vad avser inköp av produkter och tjänster, men det kan vara så att det finns ytterligare någon effektivisering att göra inom detta område.
- Totala antalet kök kan ses över och ett mer resurseffektivt/optimalt utnyttjande av köken kan vara en möjlighet.
- Utbildningssamordning.
- Minska svinnet – i hela kedjan från leverans av råvara, till mat på tallriken.

Serviceförvaltningens förslag till beslut

Servicenämnden beslutar

- att för sin del godkänna syftet med den föreslagna utredningen i enlighet med vad som framgår av serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-05-22 och föreslå kommunstyrelsen att fastställa syftet samt
- att föreslå kommunstyrelsen att besluta att finansiera en pilotstudie avseende *steg B* inom den beställda utredningen avseende samlad måltidsorganisation med 800 000 kr samt
- att återrapportering ska ske i enlighet med vad som framgår av serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-05-22.

Serviceförvaltningen

Pål Svensson
Servicedirektör

Annika Unt
Måltidsstrateg

Beslut expedieras till:

Kommunstyrelsen
BSN Lunds stad
BSN Öster
Utbildningsförvaltningen
Vård- och omsorgsnämnden
Akten